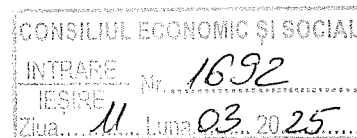


NOTĂ DE FUNDAMENTARE



Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Hotărâre
pentru completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 59/2023 pentru aprobarea
Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, au elaborat *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 59/18.01.2023. Strategia se fundamentează pe Raportul Administrației Prezidențiale *Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile*, fiind validat de consultarea publică încheiată pe 11 februarie 2022. Raportul reprezintă o continuare a Proiectului *România Educată* inițiat de Președintele României a cărui operaționalizare a fost inclusă ca angajament în *Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024*, iar obiectivele și țintele strategice ale Proiectului au fost asumate de către Guvernul României prin Memorandum.

De asemenea, Proiectul *România Educată* promovează respectul pentru mediu în seria valorilor care stau la baza sistemului de educație și prevede corelarea obiectivelor de învățare cu politicile publice și cu obiectivele majore ale sistemului de educație, care includ, printre altele, educația privind mediul înconjurător, sustenabilitatea și combaterea schimbărilor climatice. În plus, *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, cu modificările și completările ulterioare și *Legea învățământului superior nr. 199/2023*, cu modificările și completările ulterioare, includ competențele de mediu în rândul competențelor-cheie, fundamente pentru elaborarea curriculumului școlar și universitar.

2.2. Descrierea situației actuale

Comunitatea științifică a atras în repetate rânduri atenția asupra efectelor devastatoare pe care degradarea mediului înconjurător și schimbările climatice le au asupra vieții și bunăstării oamenilor. La nivel internațional, ONU solicită statelor să declare starea de urgență climatică și să ia măsuri pentru protejarea mediului, prevenirea și combaterea

schimbărilor climatice și efectelor lor. Uniunea Europeană recunoaște caracterul urgent al problemelor legate de mediul înconjurător și de criza climatică, și propune o serie de măsuri, în pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”. Acesta se referă la obiectivul Uniunii Europene de a reduce emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030.

Totodată, Rezoluția Consiliului Uniunii Europene privind un *Cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației 2021-2030*, aprobată la 18 februarie 2021, prevede ca prioritate strategică susținerea tranziției „verzi” și a tranziției digitale în și prin educație și formare.

România s-a angajat, la nivel internațional și național, să crească, prin educație, gradul de conștientizare a populației privind problemele de mediu și schimbările climatice. Prin urmare, educația și pregătirea adecvată cu privire la mediu și climă trebuie să se desfășoare la toate nivelurile de vârstă și de educație.

În ultimii ani, în România au fost adoptate o serie de documente strategice sau legislative care abordează specific sau indirect educația pentru protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice, corelând activitățile sectorului respectiv cu domeniul educație, prin care se concluzionează, unanim, că informarea și educarea populației constituie un factor de dezvoltare strategică. „Facilitarea educației ecologice pentru a promova măsurile de protecție a mediului și a aborda probleme de schimbări climatice în școli și în afara lor” este prevăzută în Programul de Guvernare.

Obiectivul de Dezvoltarea Durabilă ODD 4 - Educația de calitate - Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți și ODD 13 - Acțiunea climatică - Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor sunt angajamente asumate de România. Din punct de vedere al obiectivelor educației în România, acestea sunt în linie cu obiectivele de dezvoltare durabilă, precum și cu obiectivele globale privind clima, incluse în legislația Uniunii Europene și în cea națională, conținute de: *Pactul Verde European, Noua Strategie a UE privind Adaptarea la Schimbările Climatice, Pactul Climatic European, Legea Europeană a Climei, Planul pentru atingerea obiectivului pentru 2030 privind clima, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României, Strategia Națională privind Economia Circulară, Strategia pe termen lung a României pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Planul de Acțiune către o Poluare Zero pentru Aer, Apă și Sol*, ș.a. Astfel, țintele asumate de țara noastră, până în 2030, vizează îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind protejarea mediului, atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie precum și realizarea tranziției la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, reziliență la schimbările climatice, în conformitate cu politicile UE.

În plus, România își propune să integreze tematica schimbărilor climatice în curriculumul școlar, să implementeze cele șase elemente ale *Acțiunilor pentru Protejarea Climatului (Action for Climate Empowerment)* - educație, instruire/formare profesională, conștientizare,

participare publică, acces public la informații, cooperare internațională - să sprijine participarea tuturor factorilor interesați în implementare și să raporteze la fiecare doi ani rezultatele. Acceptarea și implementarea acestor măsuri implică un nivel minimal de educație pentru mediu și schimbări climatice în rândul cetățenilor. Prin urmare, educația și pregătirea adecvată cu privire la mediu și schimbări climatice trebuie să se desfășoare la toate nivelurile de vârstă și educație.

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, reprezintă documentul cheie care ghidează implementarea acesteia, în acord cu obiectivele seturilor de politici la nivel internațional, european, național, promovând respectul pentru mediu în seria valorilor care stau la baza sistemului de educație.

2.3. Schimbări preconizate

Aprobarea *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* va conduce la obținerea unor rezultate concrete la nivel economic, social, de mediu și cultural, în concordanță cu obiectivele strategice sistemice de educație pentru dezvoltarea durabilă.

Scopul *Planului de acțiune* este de a asigura contextul pentru ca elevii să se implice, pe perioada de școlarizare, în activități concrete de protejare a mediului, în dezvoltarea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare combaterii schimbărilor climatice. Educația pentru mediu și schimbări climatice reprezintă educația pentru schimbare socială, prin sensibilizarea publicului și prin acțiuni concrete, în scopul de a crea un viitor sustenabil.

Sunt prevăzute obiective și măsuri care vor fi implementate progresiv în următorii ani, cu un orizont de implementare mai larg, până în 2030. Obiectivele și măsurile prevăzute vizează mai multe paliere (educație formală și non-formală, resursă umană, inclusiv formarea cadrelor didactice, investiții, resurse deschise, parteneriate etc.), în cadrul a patru direcții de acțiune:

1. Program educațional național pentru mediu și schimbări climatice
2. Soluții pentru resursele educaționale
3. Infrastructură pentru școli sustenabile
4. Resursă umană implicată în educația pentru mediu și schimbări climatice

1. Direcția de acțiune: Program educațional național pentru mediu și schimbări climatice

OG.1: Dezvoltarea competențelor elevilor necesare acțiunilor pentru protejarea mediului și pentru atenuarea și adaptarea la schimbări climatice

OS.1. Extinderea învățării în rândul tuturor elevilor prin implementarea unui program național de educație pentru mediu și schimbările climatice

2. Direcția de acțiune: Soluții pentru resurse educaționale

OG.2. Crearea unui ecosistem digital extins privind educația pentru mediu și schimbări climatice prin integrarea și utilizarea noilor tehnologii, cu scopul utilizării lor în procesul de învățare și oferirea de opțiuni variate de activități în aer liber

A. Instrumente digitale în educația pentru mediu și schimbări climatice

- *OS.2.1. Utilizarea noilor tehnologii, platforme digitale integrate/aplicații în educația pentru mediu și schimbări climatice*

B. Activități interactive și educație în aer liber

- *OS.2.2. Identificarea locurilor în care se poate face educație în aer liber, prin cartografierea spațiilor existente*
- *OS.2.3. Identificarea resurselor externe școlii care pot sprijini realizarea dezideratelor privind educația în aer liber, la nivel național și la nivelul fiecărei unități de învățământ*
- *OS.2.4. Facilitarea educației în aer liber la nivel național și la nivelul fiecărei școli*

3. Direcția de acțiune: Infrastructură pentru școli sustenabile

OG3: Dezvoltarea infrastructurii școlare prin susținerea și dezvoltarea unei rețele a „școlilor verzi” pentru tranziția la o economie durabilă din perspectiva mediului, circulară și neutră din punct de vedere climatic și promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ

- *OS.3.1. Sprijinirea și reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar din România, în vederea creșterii gradului lor de sustenabilitate și a reducerii amprentei de carbon*
- *OS.3.2. Dezvoltarea de arhitectură școlară sustenabilă*
- *OS.3.3. Monitorizarea și evaluarea clădirilor școlare*
- *OS.3.4. Implicarea școlii în protejarea mediului la nivelul comunității: școala devine un hub al sustenabilității în comunitate*

4. Direcția de acțiune: Resursa umană implicată în educația pentru mediu și schimbări climatice

OG4. Formarea și stimularea resursei umane implicate în predare/transmitere de informații pentru educația pentru mediu și schimbări climatice

- *OS4.1. Promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ*
- *OS4.2. Formarea profesională a cadrelor didactice privind educația pentru mediu și schimbări climatice*
- *OS4.3. Motivarea inspectorilor, directorilor de școală și a cadrelor didactice privind implicarea în educația pentru mediu și schimbări climatice*

În anul școlar 2022-2023 s-a organizat, pentru prima dată, programul *Săptămâna verde*, în acord cu prevederile raportului *Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile*, elaborat de către grupul de lucru de la nivelul Administrației Prezidențiale, ale *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, aprobată prin

H.G. nr. 59/2023 și ale *Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, aprobată prin H.G. nr. 877/2018, cu modificările și completările ulterioare. Continuarea derulării programului *Săptămâna verde* în anii școlari următori constituie o prioritate, precum și introducerea în oferta națională de curriculum la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ) a unor discipline dedicate educației pentru mediu și schimbări climatice. Obiectivele și activitățile proiectate și derulate în cadrul programului *Săptămâna verde* vin în completarea experiențelor de învățare în cadrul disciplinelor/modulelor de studiu, accentuând componenta referitoare la schimbări climatice și protecția mediului. Programul național *Săptămâna verde* a fost reglementat de următoarele acte normative: Ordinul ministrului educației nr. 3629/2023 privind aprobarea *Metodologiei de organizare a Programului „Săptămâna verde”*, Hotărîrea Guvernului nr. 314/2024 pentru aprobarea finanțării din Fondul pentru mediu a *Programului Săptămâna verde* și Ordinul ministrului educației nr. 4448/2024, pentru aprobarea *Metodologiei de implementare a activităților școlare locale din cadrul programului „Săptămâna verde”*, pentru anii 2024 și 2025, finanțate din Fondul pentru mediu.

Platforma *Saptamanaverde.edu.ro* a fost lansată în februarie 2023, de către Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Autoritatea pentru Digitalizarea României, Asociația Code for Romania – Codează pentru România și Serviciul de Telecomunicații Speciale cu sprijinul important al Administrației Prezidențiale. Prin intermediul acesteia, elevii și cadrele didactice au la dispoziție o platformă de resurse educaționale, pentru a susține organizarea activităților din cadrul Programului *Săptămâna verde*. Aceasta a fost accesată până în prezent de peste 167.000 de utilizatori. Platforma conține: o bibliotecă de resurse puse de dispoziție de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în colaboare cu Ministerul Educației și Cercetării; informații privind ariile naturale protejate recomandate pentru vizitare în cadrul programului *Săptămâna Verde*; propuneri de trasee educative localizate în diferite regiuni ale României; informații privind stațiile meteorologice deschise să primească grupuri de elevi în vizită; resurse de răspuns la diferite fenomene extreme și dezastre naturale; materiale/activități dezvoltate și puse la dispoziție pentru *Săptămâna Verde* de diferite organizații.

Referitor la instrumentele care pot contribui la educația pentru mediu și schimbări climatice, la momentul actual nu există un ecosistem digital extins pentru educație. Pe de altă parte, activitățile alternative în aer liber sunt, de cele mai multe ori, derulate în mod voluntar și individual de fiecare profesor care își dorește să aibă astfel de activități cu elevii săi. Astfel, obiectivele referitoare la soluțiile pentru resurse educaționale constau atât în crearea unui astfel de ecosistem digital privind educația pentru mediu și schimbări climatice, prin diverse aplicații și/sau platforme, cât și de a oferi opțiuni variate de activități extracurriculare și extrașcolare, care să fie dezvoltate cu ajutorul cadrelor didactice, ale ONG-urilor de mediu, precum și ale altor instituții relevante din domeniu. Implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență, în perioada programatică 2021-2026, vizează reforme și investiții „verzi” în domeniul infrastructurii școlare, după cum urmează: susținerea și dezvoltarea unei rețele a „Școlilor Verzi”, achiziționarea de microbuze electrice

și renovarea, într-o pondere semnificativă, a clădirilor școlare existente, în sensul creșterii eficienței energetice a acestora.

În contextul european și național al tranziției către clădiri „verzi” și inteligente, în luna iunie 2022, a fost aprobată, prin Ordinul ministrului educației nr. 4147/2022, *Metodologia-Cadru privind organizarea și funcționarea „Școlilor verzi”*. Cele trei componente esențiale operaționalizării conceptului de „Școală verde” sunt: infrastructura, curriculumul și pedagogia „Școlile Verzi” implementează măsuri și vor atinge ținte legate de:

- elemente de infrastructură școlară sustenabilă (eficiență energetică superioară prin izolare termică, sisteme de generare a energiei din surse regenerabile, planificarea spațiului verde, colectarea și predarea selectivă a deșeurilor etc.);
- un curriculum responsabil față de mediu și schimbări climatice, care înglobează conținuturi despre și pentru mediu, integrate într-o manieră transversală, în toți anii de studiu;
- o pedagogie care are drept valoare fundamentală responsabilitatea față de mediul înconjurător.

Fiecare școală va avea un centru de mentorat pentru profesori, iar profesorii școlilor-pilot vor participa constant la activități de formare continuă în domeniul pedagogiei responsabile față de mediu și schimbări climatice.

Prin Componenta 15. Educație din cadrul PNRR, se finanțează dezvoltarea rețelei de școli verzi, precum și achiziționarea de microbuze electrice, în cadrul Investiției 10: Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi (T486, T487, T488), cu termen: T4 2024, respectiv T4 2025. **Bugetul actualizat este de 475 de milioane de euro (425 de milioane de euro conform H.G. nr. 207/2024), diferența de 50 de milioane de euro a fost realocată în cadrul aceleiași componente în conformitate cu prevederile art.5, alin 3[^] din OUG 124/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.178/2022 cu completările și modificările ulterioare (nota realocare nr. 298/SSD/15.05.2023).** Bugetul executat este de 22,9 de milioane de euro (4,82% din buget alocat). Investiția este fivizată în 3 subinvestiții, astfel: subinvestiția I10.1- Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi – partea de renovare energetică, având ca rezultate 54 proiecte admise, contractele de finanțare au fost semnate; subinvestiția I10.2 - Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi – partea de construcții noi, rezultate: 54 proiecte admise, contractele de finanțare au fost semnate; subinvestiția I10.3 - Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi – achiziție microbuze electrice, buget: 243,5 de milioane de euro, buget executat: 22,9 milioane de euro, rezultate (30.09.2024): 28 contracte de achiziții încheiate din PNRR, 40 proiecte în derulare/finalizate.

Apel: Investiția presupune 2 mari componente:

- 1) Componenta de microbuze verzi, pentru care contractarea s-a finalizat în 27.09.2023 (243,5 milioane euro, valoarea PNRR contractată);

2) Componenta de școli verzi, apelul de proiecte fiind închis, 54 de proiecte au fost contractate cu o valoare PNRR de 246,4 milioane euro.

Rezultate: Din totalul de 1,276 de microbuze, au fost recepționate 118 microbuze (16+1 locuri), la nivelul UAT Județul Olt, UAT Județul Mehedinți, UAT Județul Suceava, UAT Județul Gorj, UAT Județul Satu-Mare și UAT Județul Covasna. Mai multe județe desfășoară în prezent activitate de recepție microbuze.

În data de 18.05.2023, ME a deschis apelul „Microbuze electrice pentru elevi”, cu perioadă de depunere 18.05 - 13.06.2023. Investiția presupune una dintre cele două mari componente, respectiv cea de microbuze verzi, pentru care contractarea s-a finalizat în 27.09.2023. Au fost semnate 40 contracte de finanțare cu UAT-uri/județe, contracte aflate în implementare, pentru achiziția de microbuze electrice în valoare de 289,8 milioane euro din care PNRR 243,5 milioane euro (59% din buget alocat). Din totalul proiectelor, 1 proiect a fost finalizat cu livrarea tuturor microbuzelor (27 bucăți). Ținta din contracte depășește indicatorul CID de 1.218 microbuze, în urma suplimentărilor cerute de beneficiari, iar livrările sunt estimate a se încheia în decembrie 2024. Pentru 18 proiecte, procedurile de atribuire sunt finalizate cu contract. Vor fi prelungite contractele de finanțare pentru a permite finalizarea procedurilor întârziate de achiziție, în baza actualizării graficului cererilor de plată.

Pe componenta de școli verzi, au fost admise la finanțare 54 de proiecte aflate în implementare. Proiectele finanțate au un grad ridicat de maturitate (majoritatea au SF sau DALI), acesta fiind un criteriu de evaluare.

Unitățile de învățământ pot și trebuie să joace un rol important în construirea unui viitor sustenabil. Aceasta presupune că elevii și cadrele didactice înțeleg importanța și gravitatea crizei climatice și de mediu, sunt familiarizați cu cauzele și efectele acestora, dar și cu moduri de a îmbunătăți răspunsul societății în fața acestor provocări. Prin educația pentru protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice înțelegem o educație care promovează un stil de viață sustenabil, prin dezvoltarea de competențe ecosociale. Elevii își dezvoltă capacitatea de a reflecta și a acționa în vederea protejării mediului. În același timp, ei dezvoltă competențe de bază pentru o economie circulară bazată pe o utilizare sustenabilă a resurselor naturale și se străduiesc să adopte un stil de viață și o cultură a sustenabilității, care favorizează protejarea biodiversității și refacerea ecosistemelor naturale. O abordare strategică în acest sens devine o necesitate imediată.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Resursele naturale sunt esențiale pentru supraviețuirea populației umane și pentru dezvoltarea socioeconomică. Degradarea accelerată a sistemelor ecologice, identificată și adusă în atenția opiniei publice și a factorilor de decizie, cu precădere în ultima perioadă, constituie o urgență. Prin urmare, informarea și educarea populației pentru protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice constituie nu numai un factor de dezvoltare strategică, ci și un pas important pentru integrarea măsurilor de stopare și diminuare a efectelor negative asupra mediului înconjurător și de adaptare la schimbările climatice.

3.2. Impactul social

Prin măsurile impuse în sistemul de educație, pe termen lung, implementarea strategiei va aduce beneficii întregii societăți, prin promovarea unei culturi a sustenabilității.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Exercitarea dreptului constituțional la un mediu de viață sănătos și echilibrat ecologic, garantat prin constituție, ridică protecția mediului la rangul de îndatorire fundamentală.

3.4. Impactul macroeconomic

Măsurile propuse prin strategie vor conduce la reducerea amprentei de carbon a clădirilor unităților de învățământ preuniversitar din România, prin creștere a eficienței energetice, prin generare de energie verde, prin regenerarea spațiului verde, colectare selectivă ș.a. Astfel, se vor crea premisele beneficiului durabil și al creșterii bunăstării.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Creșterea gradului de informare și educație va avea impact pozitiv asupra protejării mediului, precum și al combaterii schimbărilor climatice. Astfel, educarea populației va avea efecte pozitive asupra tuturor parametrilor: climă, calitatea aerului, calitatea apei și resurselor naturale, calitatea solului, biodiversitate, inclusiv floră, faună, ecosistem și peisaje.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Educația pentru mediu și schimbări climatice trebuie să utilizeze instrumente digitale. Unul din obiectivele Strategiei constă în integrarea în ecosistemul extins digital al educației, a educației pentru mediu și schimbări climatice, prin utilizarea noilor tehnologii, având drept scop conștientizarea responsabilității față de mediu.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Actul normativ susține implementarea principalelor obiective de dezvoltare durabilă:
ODD 4: Educație de calitate: Asigurarea unei educații de calitate incluzive și echitabile și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți, în special Ținta 4.7: „Până în 2030, toți cursanții vor dobândi cunoștințele și abilitățile necesare pentru a promova dezvoltarea durabilă, inclusiv, printre altele, prin educație pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și a non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.”

ODD 13: Acțiunea climatică: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor, în special Ținta 13.3: „Îmbunătățirea educației, a conștientizării și a capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea și reducerea impactului”.

Având în vedere că cele 17 ODD-uri sunt interconectate, pornind de la ODD-urile principale, care vizează direct domeniul abordat, Strategia contribuie, în mod indirect, la realizarea altor ODD-uri: pentru orașe și comunități durabile vor fi construite infrastructuri rezistente (ODD 11), consumul și producția vor fi responsabile (ODD 12) pentru a putea susține viața acvatică și viața terestră (ODD 14 și ODD 15). Nu în ultimul rând, pentru realizarea tuturor acestora este nevoie de pace, justiție și instituții eficiente (ODD 16) și de parteneriate (ODD 17).

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale c) bugetul asigurărilor sociale de stat d) alte tipuri de venituri	0	0	0	0	0	0
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale c) bugetul asigurărilor sociale de stat d) alte tipuri de venituri	0	0	0	0	0	0
4.3 Impact financiar plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	0	0	0	0	0	0

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	0	0	0	0	0	0
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	0	0	0	0	0	0
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
<p>4.8. Alte informații</p> <p>Finanțarea obiectivelor și a măsurilor prevăzute în Planul de acțiune pentru implementarea <i>Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030</i>, se asigură din bugetul aprobat fiecărei instituții și autorități publice responsabile sau implicate, în limita fondurilor aprobate anual prin legile bugetare anuale, și după caz, în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, proiectelor cu finanțare din Planul național de redresare și reziliență și din alte surse legale.</p>						
<p>Secțiunea a 5-a</p> <p>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</p>						
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>Acțiunile propuse în <i>Planul de acțiune</i> pentru implementarea <i>Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030</i> vor fi transpuse în măsuri normative după caz, realizându-se astfel și modificarea/completarea corespunzătoare a cadrului legislativ în vigoare, cu respectarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.</p>						
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>Actul normativ nu se referă la acest subiect.</p>						
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p>						

Măsurile prevăzute sunt în acord cu *Planul Național de Redresare și Reziliență - Reforma 5, Pregătiți pentru 55*: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică, *O Nouă Strategie a UE privind Adaptarea la Schimbările Climatice*, adoptată în anul 2021, *Pactul Climatic European, Legea Europeană a Climei* (2021), *Planul pentru atingerea obiectivului pentru 2030 privind clima* (2020), *Planul de Acțiune către o Poluare Zero pentru Aer, Apă și Sol* (2021), *Strategia națională de dezvoltare durabilă a României*, ș.a

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

- a) tipul, titlul, numărul și data directivei UE ale cărei cerințe sunt transpuse de proiectul de act normativ;
- b) obiectivele directivei UE;
- c) tipul de transpunere a directivei UE în cauză, precizându-se dacă transpunerea este totală sau parțială (în situația transpunerii parțiale, se vor preciza termenul și modalitatea de transpunere totală);
- d) termenele-limită pentru transpunerea directivelor UE vizate - termenul-limită pentru adoptarea proiectului de act normativ și justificarea acestui termen.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

- a) justificarea necesității adoptării măsurilor incluse în proiect în vederea aplicării actului legislativ al UE;
- b) tipul, titlul, numărul și data actului legislativ al UE pentru care se creează cadrul de aplicare.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normative

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p>Consultările publice s-au realizat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare. Grupul de lucru a fost coordonat de către Consilierul de Stat, din cadrul Departamentului Climă și Sustenabilitate al Administrației Prezidențiale.</p>
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale</p> <p>Au fost consultate prin adresa nr. 2378/31.10.2024: Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Comunelor din România și Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.</p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>Actul normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p> <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Economic și Social și Consiliului Legislativ</p>
<p>6.6. Alte informații</p> <p>Nu au fost identificate.</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>Consultările publice s-au realizat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică republicată, cu modificările ulterioare. Proiectul <i>Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030</i> a fost postat pe site-ul www.edu.ro (https://www.edu.ro/etichete/plan-actiune), în data de 21.06.2024 și pe site-ul e-consultare.gov.ro (https://e-consultare.gov.ro/w/hotarare-pentru-aprobarea-planului-de-actiune</p>

pentru-implementarea-strategiei-nationale-privind-educatia-pentru-mediul-si-schimbari-climatice-2023-2030/), în data de 28.06.2024.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

În arhitectura sistemului de monitorizare și evaluare a *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei Naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, Ministerul Educației și Cercetării are rolul și responsabilitatea de a monitoriza și evalua anual stadiul implementării *Planului de acțiune*. Ministerul Educației și Cercetării va conlucra cu instituțiile/organizațiile responsabile și/sau interesate de implementarea strategiei (autorități publice centrale și locale, societatea civilă, ONG-uri, mass-media, companii private etc.). De asemenea, Ministerul Educației și Cercetării are responsabilitatea furnizării de date și informații cantitative și calitative inclusiv prin intermediul instituțiilor aflate în coordonare/subordonare, cu privire la atingerea obiectivelor *Strategiei Naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, colaborând permanent și asigurând transparență, pentru evidențierea impactului acțiunilor întreprinse în facilitarea implementării strategiei.

Monitorizarea și evaluarea strategiei se va desfășura potrivit art. 17-23 din Regulamentul privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 775/2005, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 13-15 din Metodologia de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale aprobată prin H.G. nr. 379/2022.

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, am elaborat prezentul proiect de Hotărâre pentru completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 59/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, pe care îl supunem spre aprobare.

Ministrul educației și cercetării
Daniel-Ovidiu DAVID

Ministrul mediului, apelor și pădurilor
Mircea FECHET

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU
Marian NEACȘU

VICEPRIM-MINISTRU
Ministrul finanțelor
TÁNCZOS Barna

VICEPRIM-MINISTRU
Marian-Cătălin PREDOIU

**Ministrul investițiilor și proiectelor
europene**
Marcel-Ioan BOLOȘ

**Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și
administrației**
CSEKE Attila-Zoltán

Ministrul Justiției
Radu MARINESCU

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de hotărâre a Guvernului privind completarea Hotărârii Guvernului nr. 59/2023 pentru aprobarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, pe care îl supunem spre aprobare.

Ministrul educației și ~~cerceării~~

Daniel-Ovidiu ~~DAVID~~

Ministrul mediului, apelor și pădurilor

Mircea FECHET

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU,

VICEPRIM-MINISTRU

Ministrul finanțelor

TÁNCZOS Barna

VICEPRIM-MINISTRU

Marian-Cătălin PREDOIU

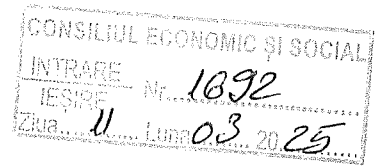
Ministrul investițiilor și proiectelor
europene

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și
administrației

CSEKE Attila-Zoltán

Ministrul Justiției



HOTĂRÂRE

pentru completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 59/2023 pentru aprobarea
Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

GUVERNUL ROMÂNIEI
adoptă prezenta hotărâre:

Articol Unic. Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 59 din 18 ianuarie 2023 pentru aprobarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 bis din 27 ianuarie 2023 se completează cu anexa la prezenta hotărâre, care devine Anexa nr. 3 la *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030*.

PRIM-MINISTRU,
Ion-Marcel CIOLACU

Anexa nr. 3 la Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030

PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND EDUCAȚIA PENTRU MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE 2023-2030

I. PREAMBUL

Omenirea se confruntă, simultan, cu două crize majore – de mediu și climatică, ambele de o amploare și o urgență fără precedent. Comunitatea științifică a atras în repetate rânduri atenția asupra efectelor devastatoare pe care degradarea mediului înconjurător și schimbările climatice le au asupra vieții și bunăstării oamenilor. La nivel internațional, ONU solicită statelor să declare starea de urgență climatică și să ia măsuri pentru protejarea mediului, prevenirea și combaterea schimbărilor climatice și a efectelor lor. Uniunea Europeană recunoaște caracterul urgent al problemelor legate de mediul înconjurător și de criză climatică, și propune o serie de măsuri, precum cele incluse de Comisia Europeană în pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”. Acesta se referă la obiectivul Uniunii Europene de a reduce emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030.

Totodată, Rezoluția Consiliului Uniunii Europene privind un *Cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației 2021-2030*, aprobată la 18 februarie 2021, prevede ca prioritate strategică susținerea tranziției „verzi” și a tranziției digitale în și prin educație și formare.

România s-a angajat, la nivel internațional și național, să crească, prin educație, gradul de conștientizare a populației privind probleme de mediu și schimbări climatice. Prin urmare, educația și pregătirea adecvată cu privire la mediu și climă trebuie să se desfășoare la toate nivelurile de vârstă și educație.

Educația este unul din pilonii îmbunătățirii răspunsului la problemele de mediu și schimbări climatice, prin adaptarea comportamentului uman, în vederea protejării naturii și a resurselor.

Guvernul României a aprobat în ședința din data de 18 ianuarie 2023, HG nr. 59/2023 privind *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, acesta reprezentând un moment de maximă importanță pentru învățământul românesc, fiind pentru prima dată când România adoptă o strategie națională dedicată educației pentru mediu și pentru schimbări climatice.

Documentul programatic stabilește acțiuni clare pentru creșterea gradului de educație și de conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind dezvoltarea sustenabilă și responsabilizarea față de mediu.

Obiectivele și măsurile prevăzute în *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 – 2030* vizează mai multe paliere (educație formală și nonformală, resursă umană, inclusiv formarea cadrelor didactice, investiții, resurse deschise, parteneriate etc.), prin cele patru direcții de acțiune.

În acest context, unitățile de învățământ devin parteneri strategici în construirea unui viitor sustenabil. Prin urmare, elevii și cadrele didactice vor beneficia de tot sprijinul pentru a înțelege gravitatea crizei climatice și de mediu, pentru a conștientiza cauzele și efectele acestora, dar și modurile de a îmbunătăți răspunsul societății în fața acestor provocări.

Prin educația pentru mediu și schimbări climatice, Ministerul Educației și Cercetării propune o educație care promovează un stil de viață sustenabil, prin dezvoltarea de competențe ecosociale.

Acest obiectiv se aliniază principiilor Proiectului Președintelui României, *România Educată*, care are în vedere cultivarea respectului pentru mediu ca parte a valorilor promovate și dezvoltate prin educație. Unul dintre dezideratele asumate prin acest proiect este ca sistemul de educație să formeze cetățeni responsabili față de societate și față de mediul înconjurător.

Din această perspectivă, educația pentru mediu și schimbări climatice trebuie să fie abordată integrat, în toți anii de studiu, în vreme ce infrastructura unităților de învățământ trebuie să fie adecvată standardelor europene și globale de dezvoltare sustenabilă. Susținerea și dezvoltarea unei rețele a „Școlilor verzi” este un obiectiv strategic din domeniul prioritar „Infrastructura sistemului de educație”, iar elementele europene și globale privind dezvoltarea durabilă sunt prevăzute în mai multe domenii prioritare ale proiectului.

La baza strategiei stă, de asemenea, Raportul Administrației Prezidențiale *Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile*, validat de consultarea publică încheiată pe 11 februarie 2022, o continuare a Proiectului *România Educată*, a cărui operaționalizare a fost inclusă ca angajament în *Strategia Națională de Apărare a Țării*.

Educația pentru mediu și schimbări climatice, în școli sustenabile, răspunde priorităților europene, angajamentelor asumate de România și preocupărilor cetățenilor în domeniul schimbărilor climatice și protecția mediului și vizează învățământul preuniversitar prin creșterea expunerii elevilor la informații referitoare la factorii care duc la degradarea mediului și la schimbări climatice, asigurând contextul pentru ca aceștia să se implice, pe perioada de școlarizare, în activități concrete de protecție a mediului.

Prin urmare, obiectivul educației pentru mediu și schimbări climatice constă în dezvoltarea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare protejării mediului și combaterii schimbărilor climatice. Educația pentru mediu și schimbări climatice vizează educația pentru schimbare socială, prin sensibilizarea publicului și prin acțiuni concrete, în scopul de a crea un viitor sustenabil.

Implementarea unui program educațional național pentru mediu și schimbări climatice constituie un obiectiv cheie care este atins prin introducerea în structura anului școlar a unei săptămâni dedicate mediului și schimbărilor climatice, *Săptămâna verde*, începând cu anul școlar 2022-2023, precum și prin introducerea, în oferta națională de curriculum la decizia elevilor din oferta școlii (CDEOȘ), a unor discipline/teme dedicate educației pentru mediu și schimbări climatice.

Obiectivele strategiei, în ceea ce privește soluțiile pentru resurse educaționale, constau atât în crearea unui astfel de ecosistem digital pentru educația pentru mediu și schimbări climatice, prin diverse aplicații/platforme, cât și în a oferi opțiuni variate de activități extracurriculare și extrașcolare, care să fie dezvoltate cu ajutorul cadrelor didactice, al ONG-urilor de mediu, precum și al altor instituții relevante din domeniu.

II. ROLUL PLANULUI DE ACȚIUNE

Planul de acțiune pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* reprezintă documentul cheie care ghidează implementarea acesteia, în acord cu obiectivele seturilor de politici la nivel internațional, național, care promovează respectul pentru mediu în seria valorilor care stau la baza sistemului de educație și prevede corelarea obiectivelor de învățare cu politicile publice și cu obiectivele majore ale sistemului de educație, care includ, printre altele, educația privind mediul înconjurător, sustenabilitatea și limitarea schimbărilor climatice.

Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, au elaborat *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*.

Prin *Planul de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor își asumă responsabilități și mobilizează toate părțile interesate să se implice pentru atingerea obiectivelor strategiei.

Planul de acțiune pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* este rezultatul unui amplu proces de consultare publică, derulat în anul 2023 cu reprezentanți din cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, mediului privat, mediului academic, mediului științific, partenerilor sociali, societății civile etc.

Prin cele patru direcții de acțiune, obiectivele generale și obiectivele specifice, *Planul de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* susține o abordare integrată și multidimensională a educației pentru mediu și schimbări climatice. Acesta constituie un cadru de facilitare adresat decidenților implicați în elaborarea politicilor publice la toate nivelurile, în scopul concentrării resurselor și asigurării coerenței politicilor privind educația pentru mediu și schimbări climatice, dezvoltare durabilă pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*.

Totodată, prin setul de acțiuni, *Planul de acțiune* urmărește integrarea principiilor de dezvoltare durabilă, de educație pentru mediu și schimbări climatice și corelarea obiectivelor cu țintele *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*.

Planul de acțiune urmărește gestionarea proceselor specifice într-o manieră eficientă și transparentă, pentru construirea unei societăți coezive, stabilește o serie de acțiuni pentru creșterea gradului de educație și conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind protecția mediului și schimbările climatice. Strategia include obiective și măsuri care vor fi implementate progresiv în următorii ani, cu un orizont de implementare mai larg, până în 2030.

III. DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNE, OBIECTIVELE GENERALE ȘI OBIECTIVELE STRATEGICE

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2024 – 2030 urmărește patru direcții de acțiune:

1. Program educațional național pentru mediu și schimbări climatice
2. Soluții pentru resursele educaționale
3. Infrastructură pentru școli sustenabile
4. Resursă umană implicată în educația pentru mediu și schimbări climatice.

1. Direcția de acțiune: Program educațional național pentru mediu și schimbări climatice

OG.1: Dezvoltarea competențelor elevilor necesare acțiunilor pentru protejarea mediului și pentru atenuarea și adaptarea la schimbări climatice

OS.1. Extinderea învățării în rândul tuturor elevilor prin implementarea unui program național de educație pentru mediu și schimbările climatice

M.1.1.1. Realizarea cadrului de coordonare a implementării educației pentru mediu și schimbări climatice

M.1.1.2. Menținerea unei săptămâni în structura anului școlar dedicată activităților privind educația pentru mediu și schimbări climatice, denumită *Săptămâna verde*

M.1.1.3. Promovarea și diseminarea exemplelor de bună practică la nivel național în urma desfășurării la nivel județean/al municipiului București a Competiției *Săptămâna verde*

M.1.1.4. Inventarierea anuală a activităților desfășurate și a resurselor educaționale la nivel județean, respectiv național

M.1.1.5. Stimularea studiului unor discipline și cursuri opționale cu tematica relaționată cu educația pentru mediu și schimbări climatice

M.1.1.6. Monitorizarea activităților de implementare a Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la șapte ani și revizuirea curriculară pentru completarea programelor școlare în vigoare (primar, gimnazial, liceal) cu noțiuni/teme privind educația pentru mediu și schimbări climatice

M.1.1.7. Dezvoltarea de parteneriate în domeniul educației pentru mediu și schimbări climatice, la nivel local, județean, național și/sau internațional

M.1.1.8. Asigurarea unei surse constante de finanțare pentru programe educaționale și de conștientizare, cu privire la educația pentru mediu și schimbări climatice

2. Direcția de acțiune: Soluții pentru resurse educaționale

OG.2. Crearea unui ecosistem digital extins privind educația pentru mediu și schimbări climatice prin integrarea și utilizarea noilor tehnologii, cu scopul utilizării lor în procesul de învățare și oferirea de opțiuni variate de activități în aer liber

A. Instrumente digitale în educația pentru mediu și schimbări climatice

- *OS.2.1. Utilizarea noilor tehnologii, platforme digitale integrate/aplicații în educația pentru mediu și schimbări climatice*

M.2.1.1. Dezvoltarea platformei online ce conține resurse privind educația pentru mediu și schimbări climatice și valorificarea resurselor online existente

M.2.1.2. Dezvoltarea unor aplicații mobile (de tipul *Mini Inspectorul de Mediu*) și utilizarea celor existente pentru monitorizarea mediului și/sau protejarea în situația unor dezastre naturale

B. Activități interactive și educație în aer liber

- OS.2.2. *Identificarea locurilor în care se poate face educație în aer liber, prin cartografierea spațiilor existente*

M.2.2.1. Identificarea de locații pretabile pentru activități desfășurate în afara școlii

M.2.2.2. Mobilizarea instituțiilor publice centrale și locale, a ghizilor montani, a personalului Agenției Naționale pentru Aree Naturale Protejate și al parcurilor naționale și/sau naturale în vederea implicării în educația în aer liber

- OS.2.3. *Identificarea resurselor externe școlii care pot sprijini realizarea dezideratelor privind educația în aer liber, la nivel național și la nivelul fiecărei unități de învățământ*

M.2.3.1. Dezvoltarea programului național *Ranger Junior* (micul explorator al naturii)

M.2.3.2. Elaborarea și diseminarea de materiale suport pentru profesori și reprezentanți ai instituțiilor responsabile/implicate în desfășurarea de activități educative în natură

M.2.3.3. Stabilirea unei rețele de „ambasadori” privind mediul și schimbările climatice, în fiecare clasă și în fiecare școală

- OS.2.4. *Facilitarea educației în aer liber la nivel național și la nivelul fiecărei școli*

M.2.4.1. Simplificarea birocratică în vederea organizării de activități educaționale în exteriorul unității de învățământ

M.2.4.2. Pregătirea cadrelor didactice pentru facilitarea experiențelor în vederea desfășurării unor activități didactice în natură

M.2.4.3. Înființarea unor cluburi cu activități dedicate protecției mediului și schimbărilor climatice pornind de la orizontul local

3. Direcția de acțiune: Infrastructură pentru școli sustenabile

OG3: *Dezvoltarea infrastructurii școlare prin susținerea și dezvoltarea unei rețele a „școlilor verzi” pentru tranziția la o economie durabilă din perspectiva mediului, circulară și neutră din punct de vedere climatic și promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ*

- OS.3.1. *Sprijinirea și reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar din România, în vederea creșterii gradului lor de sustenabilitate și a reducerii amprente de carbon*

M.3.1.1. Realizarea de modificări structurale pentru a asigura sustenabilitatea (izolare termică, panouri solare, planificare a spațiului verde, colectare selectivă a deșeurilor) și construirea unui spațiu nou școlar verde

M.3.1.2. Reducerea amprente de carbon a clădirilor unităților de învățământ preuniversitar din România prin măsuri de creștere a eficienței energetice

M.3.1.3. Îmbunătățirea condițiilor de transport în zonele slab deservite de transportul local, prin furnizarea de mijloace de transport școlar sustenabile și infrastructura aferentă

M.3.1.4. Dezvoltarea unei infrastructuri care să permită eficientizarea utilizării resurselor

M.3.1.5. Promovarea digitalizării ca soluție pentru reducerea volumul de hârtie și a altor materiale folosite în școală

M.3.1.6. Îmbunătățirea calității aerului, iluminării naturale și reducerea poluării fonice

- *OS.3.2. Dezvoltarea de arhitectură școlară sustenabilă*

M.3.2.1. Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de *Școli verzi*

M.3.2.2. Încurajarea unităților de învățământ în vederea participării în rețele educaționale internaționale care promovează educația pentru mediu și schimbări climatice

- *OS.3.3. Monitorizarea și evaluarea clădirilor școlare*

M.3.3.1. Evaluarea POE (Post Occupancy Evaluation) a facilităților educaționale contemporane

- *OS.3.4. Implicarea școlii în protejarea mediului la nivelul comunității: școala devine un hub al sustenabilității în comunitate*

M.3.4.1. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a materialelor reciclabile și reutilizabile în proximitatea școlilor

M.3.4.2. Transformarea școlilor în *hub*-uri ale comunității

4. Direcția de acțiune: Resursa umană implicată în educația pentru mediu și schimbări climatice

OG4. Formarea și stimularea resursei umane implicate în predare/transmitere de informații pentru educația pentru mediu și schimbări climatice

- *OS4.1. Promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ*

M.4.1.1. Oferirea de programe de formare inițială și continuă, motivarea și responsabilizarea managementului și personalului din unitățile de învățământ pentru adoptarea unei culturi a sustenabilității

M.4.1.2. Dezvoltarea unui plan de mentenanță sustenabilă, integrat în planul de management al școlii

M.4.1.3. Existența, la nivelul fiecărei unități de învățământ, a unui cadru didactic responsabil privind educația pentru mediu și schimbări climatice

M.4.1.4. Recunoașterea rezultatelor obținute de cei care contribuie la creșterea gradului de sustenabilitate al școlii

- *OS4.2. Formarea profesională a cadrelor didactice privind educația pentru mediu și schimbări climatice*

M.4.2.1. Includerea competențelor specifice educației pentru mediu și schimbări climatice în profilul de competențe pentru profesori

M.4.2.2. Includerea în oferta curriculară a programelor de formare inițială pentru cariera didactică a temelor de mediu și schimbări climatice, a pedagogiei responsabile față de mediu și a competenței de a realiza un act didactic în natură

M.4.2.3. Elaborarea și includerea în oferta de activități de formare continuă și dezvoltare profesională a profesorilor a unor cursuri/programe de formare pe teme de mediu, schimbări climatice și sustenabilitate, precum și pentru facilitarea experiențelor în natură și pregătirea pentru un act didactic în natură

M.4.2.4. Crearea unei rețele de formatori/mentori în fiecare județ

M.4.2.5. Includerea educației pentru mediu și schimbări climatice în setul de priorități tematice pentru programele de formare acreditate la nivel național, promovarea programelor Erasmus+
M.4.2.6. Recunoașterea și validarea contextelor alternative de dezvoltare profesională în domeniul mediului și schimbărilor climatice prin acordarea de credite profesionale transferabile (CPT) și utilizarea lor în evaluările periodice ale cadrelor didactice

- OS4.3. *Motivarea inspectorilor, directorilor de școală și a cadrelor didactice privind implicarea în educația pentru mediu și schimbări climatice*

M.4.3.1. Recompensarea din cadrul sistemelor de evaluare a inspectorilor, a directorilor și a cadrelor didactice în legătură cu implicarea lor în educația pentru mediu și schimbări climatice

M.4.3.2. Includerea activităților legate de protecția mediului și de limitarea schimbărilor climatice în metodologia de acordare a unor stimulente salariale și a unor bonusuri sub formă de participare la mobilități externe/interne în spiritul măsurii O4. e din capitolul al V-lea al raportului *România Educată*

IV. FINANȚAREA PLANULUI DE ACȚIUNE

Acțiunile prevăzute în *Planul de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* se susțin prin:

- alocări bugetare ale Administrației Fondului pentru Mediu (AFM), instituție publică în coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAF);
- proiecte finanțate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), prin Programul național de investiții *Școli sigure și sănătoase*, prin care se pot accesa fonduri pentru reabilitarea și consolidarea clădirilor unităților de învățământ;
- finanțarea din fonduri externe nerambursabile pentru programele aferente se face în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program;
- proiecte finanțate prin alte mecanisme locale, regionale, naționale și internaționale (de exemplu, colaborări cu mediul privat etc.);
- bugetul de stat.

Finanțarea obiectivelor și a măsurilor prevăzute în *Planul de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, se asigură din bugetul aprobat fiecărei instituții și autorități publice responsabile sau implicate, în limita fondurilor aprobate anual prin legile bugetare anuale, și după caz, în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, proiectelor cu finanțare din *Planul național de redresare și reziliență* și din alte surse legale.

V. IMPLEMENTAREA PLANULUI DE ACȚIUNE

O parte dintre activitățile specifice *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* vor fi asumate și coordonate de către Ministerul Educației și Cercetării și facilitate de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Alte activități specifice vor putea fi implementate prin implicarea partenerilor instituționali, prin competiții de proiecte și/sau alte mecanisme specifice, care mobilizează la acțiune toate părțile implicate în dezvoltarea educației pentru mediu și schimbări climatice (Anexa).

VI. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE ACȚIUNE

Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul-Mediului, Apelor și Pădurilor au rolul și responsabilitatea de a monitoriza și evalua anual stadiul implementării *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*. Acestea își vor dezvolta un mecanism propriu de monitorizare a implementării *Planului de acțiune*.

Raportul de evaluare anual se prezintă *Comitetul Interministerial privind schimbările climatice (CISC)*.

VII. PRINCIPIILE PROCESULUI DE MONITORIZARE

Principiile care stau la baza procesului de monitorizare și de evaluare a *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* sunt:

- *principiul responsabilității* – furnizarea de date și informații cantitative și calitative cu privire la implementarea obiectivelor specifice ale *Planului de acțiune*;
- *principiul transparenței* – Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și partenerii implicați vor asigura transparența activităților prin actualizarea permanentă a site-ului și organizarea unor conferințe de presă anuale;
- *principiul cooperării* – Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor vor coopera pentru dialog și parteneriat cu instituții/organizații internaționale și naționale (autorități publice centrale și locale, societatea civilă, mass-media ș.a.) în activitățile de monitorizare, evaluare și comunicare;
- *principiul eficienței* – Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, alte instituții, parteneri, vor colabora permanent pentru evidențierea impactului acțiunilor întreprinse pentru facilitarea implementării *Planului de acțiune*.

VIII. PROCESUL DE MONITORIZARE A PLANULUI DE ACȚIUNE

Procesul de monitorizare a *Planului de acțiune* pentru implementarea *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030* prevede raportări anuale de monitorizare, pe baza indicatorilor specifici din *Planul de acțiune*.

Acest proces, cu caracter de regularitate, are ca rezultat *Raportul Anual de Monitorizare a Implementării Planului de acțiune* al *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*.

Raportul Anual de Monitorizare a Implementării constituie principalul instrument de monitorizare, pe baza căruia se va evalua progresul înregistrat în implementarea *Planului de acțiune* al *Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*.

Raportul Anual de Monitorizare a Implementării se elaborează de către Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în primul semestru al anului următor celui pentru care se realizează raportarea și va fi publicat pe site-urile ministerelor.

Structura *Raportului Anual de Monitorizare a Implementării* cuprinde:

- descrierea acțiunilor întreprinse pentru facilitarea atingerii țintelor în perioada de raportare (ultimele 12 luni/an calendaristic);
- situația evoluției indicatorilor de monitorizare a progresului *Planului de acțiune* pentru facilitarea implementării strategiei;
- situația progresului în atingerea țintelor asumate prin strategie;
- concluzii și recomandări pentru următoarea perioadă de raportare (următoarele 12 luni/an calendaristic).

Acestea vor fi însoțite, după caz, de o anexă care va cuprinde acte normative adoptate în perioada de raportare, în sprijinul derulării acțiunilor specifice destinate atingerii țintelor strategiei.

Raportul Anual de Monitorizare a Implementării se prezintă până cel mai târziu la data de 30 iunie a anului următor celui pentru care se realizează raportarea.

În cadrul procesului de monitorizare se includ, după caz și acțiuni de tip ad-hoc, rezultate din necesitățile de monitorizare, raportare și, eventual evaluare specifice perioadei de raportare și care vor avea ca bază concluziile și recomandările din perioada precedentă de raportare.

IX. LISTĂ ABREVIERI

- AFM – Administrația Fondului pentru Mediu
- ANANP – Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate
- CCD – Casa Corpului Didactic
- CDEOȘ – Curriculum la Decizia Elevului din Oferta Școlii
- CNPEE – Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație
- ISJ – Inspectoratul Școlar Județean
- ISMB – Inspectoratul Școlar al Municipiului București
- LIP nr. 198/2023 – Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023
- LIS nr. 199/2023 – Legea învățământului superior nr. 199/2023
- ONG – organizație neguvernamentală
- ONU – Organizația Națiunilor Unite
- PEO – Program Educație și Ocupare
- PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență
- PR – Program Regional
- UE – Uniunea Europeană
- UAT - unitate administrativ-teritorială

X. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND EDUCAȚIA PENTRU MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE 2023-2030



X. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND EDUCAȚIA PENTRU MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE 2023-2030

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
1. DIRECȚIE DE ACȚIUNE: PROGRAM EDUCAȚIONAL NAȚIONAL PENTRU MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE				
OG.1. Dezvoltarea competențelor elevilor necesare acțiunilor pentru protejarea mediului și pentru atenuarea și adaptarea la schimbări climatice				
OS.1. Extinderea învățării în rândul tuturor elevilor prin implementarea unui program național de educație pentru mediu și schimbări				
M.1.1.1. Realizarea cadrului de coordonare a implementării educației pentru mediu și schimbări climatice	Crearea unei structuri de coordonare/persoane desemnate la nivelul Ministerului Educației și Cercetării, inspectoratelor școlare, unităților de învățământ cu scopul de a implementa, coordona, evalua și monitoriza activitățile din cadrul programului <i>Săptămâna verde</i> .	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării ISJ/ISMB Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> desemnarea de atribuții 	<ul style="list-style-type: none"> nu necesită buget
M.1.1.2. Menținerea unei săptămâni în structura anului școlar dedicată activităților privind educația pentru mediu și schimbări climatice, denumită <i>Săptămâna verde</i>	În <i>Săptămâna verde</i> se organizează diverse activități practice, ateliere, evenimente, competiții, vizite, excursii, dezbateri, întâlniri cu cercetători, ONG-uri etc., în afara clasei (muzee, unități de cercetare, universități, centre de informare și documentare ale ariilor naturale protejate, grădini botanice, grădini zoologice, Administrația Națională de Meteorologie - Centrul Național de Prognoze Meteorologice și stații meteo reprezentative la nivel regional/național etc.) și, în special, în natură (parcuri, sere, păduri, arii naturale protejate, pajiști, peșteri etc.). <i>Săptămâna verde</i> oferă un prilej de a atinge obiective educaționale legate de știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM).	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor 	<ul style="list-style-type: none"> introducerea programului <i>Săptămâna verde</i>, în structura anului școlar 	<ul style="list-style-type: none"> finanțare din buget AFM pentru deplasări spre locații/activități buget local alte surse
M.1.1.3. Promovarea și diseminarea exemplilor de bună practică la nivel național în urma desfășurării la nivel județean/al municipiului București a Competiției <i>Săptămâna verde</i>	În baza instrumentelor și criteriilor de evaluare agreeate, fiecare unitate de învățământ selectează o activitate dintre cele desfășurate, cu care să participe la Competiția <i>Săptămâna verde</i> desfășurată la nivel județean/al municipiului București, în baza unui regulament elaborat de inspectoratul școlar. Anual, fiecare județ va selecta 5 activități, ca modele de bună practică, care s-au desfășurat în cadrul programului <i>Săptămâna verde</i> și vor fi postate pe platforma https://www.saptamanaverde.edu.ro/ro .	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării ISJ/ISMB Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> anual număr de activități 	<ul style="list-style-type: none"> nu necesită buget

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
<p>M.1.1.4. Inventarierea anuală a activităților desfășurate și a resurselor educaționale la nivel județean, respectiv național</p>	<p>Inspectoratele școlare elaborează un raport sintetic, pe baza informațiilor furnizate de toate unitățile de învățământ din județ, conform metodologiei. Raportul se transmite Ministerului Educației și Cercetării, în termen de o lună de la încheierea anului școlar. Se inventariază și activitățile desfășurate la nivelul cluburilor/palatelor copiilor, dacă este cazul.</p> <p>Ministerul Educației și Cercetării elaborează raportul final pe baza rapoartelor primite de la inspectoratele școlare.</p> <p>La finalul fiecărui an școlar Raportul Ministerului Educației și Cercetării privind implementarea și desfășurarea programului <i>Săptămâna Verde</i> va fi diseminat și comunicat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB • Cluburile/palatele copiilor, dacă este cazul 	<ul style="list-style-type: none"> • raportul sintetic elaborat la nivel județean • raport final anual elaborat și diseminat la nivel național 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
<p>M.1.1.5. Stimularea studiului unor discipline și cursuri opționale cu tematica relaționată cu educația pentru mediu și schimbări climatice</p>	<p>Introducerea în oferta națională în învățământul preuniversitar (CDEOȘ) a unor discipline opționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice, pentru fiecare ciclu de învățământ. Se recomandă introducerea acestor discipline în categoria opțional integrat la nivelul unei/mai multor arii curriculare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • CNPEE • ISJ/ISMB • CCD-uri • Unitățile de învățământ • ONG-uri • Asociații ale elevilor, profesorilor, părinților etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea în fiecare an, până în 2030, a numărului de școli care oferă astfel de discipline opționale 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat
<p>M.1.1.6. Monitorizarea activităților de implementare a <i>Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la șapte ani</i> și revizuirea curriculară pentru completarea programelor școlare în vigoare (primar, gimnazial, liceal) cu noțiuni/teme privind educația pentru mediu și schimbări climatice</p>	<p>Monitorizarea activităților de implementare a <i>Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la șapte ani</i> privind educația pentru mediu și schimbări climatice.</p> <p>Introducerea unor conținuturi adecvate referitoare la educația pentru mediu și schimbări climatice pentru completarea programelor școlare în vigoare (pentru ciclul primar, gimnazial, liceal). Se are în vedere introducerea unor exemple de activități de învățare din perspectiva competențelor asociate educației pentru mediu și schimbări climatice. Exemplele de activități de învățare propuse vor integra inclusiv ultimele dovezi științifice.</p> <p>Se are în vedere posibilitatea ca exemplele de activități de învățare să se refere la:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identificarea și utilizarea adecvată a noțiunilor referitoare la mediu și schimbări climatice în relație cu viața cotidiană; – înțelegerea modului în care societatea umană interacționează cu componentele biofizice ale mediului înconjurător; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • CNPEE • ISJ/ISMB 	<ul style="list-style-type: none"> • începând cu 2025 pentru liceu (corelat cu noile planuri-cadru, respectiv programe școlare) • pentru gimnaziu, primar, educație timpurie (în conformitate cu calendarul de revizuire curriculară) 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea adecvată a prevederilor legislației din domeniul protecției mediului, inclusiv a rolului actorilor reprezentativi; - luarea deciziilor de acțiune zi de zi prin raportarea la impactul asupra planetei, adoptând un comportament de protejare și îmbunătățire a calității mediului; - explorarea/investigarea mediului înconjurător prin interacționarea reală cu factorii de mediu și cu mediile de viață; - adaptarea la fenomene meteo extreme și la alte hazarduri naturale și antropice; - creșterea capacității de a răspunde la dezastre naturale și antropice, inclusiv la cele asociate schimbărilor climatice; - dezvoltarea abilităților de acțiune pentru stoparea degradării mediului și pentru ameliorarea calității factorilor de mediu; - dezvoltarea unei gândiri sistemice la nivel planetar și înțelegerea schimbărilor climatice și a altor probleme de mediu în context global, regional și local; - înțelegerea inter și pluridisciplinară a schimbărilor climatice și a altor probleme de mediu. 			
<p>M.1.1.7. Dezvoltarea de parteneriate în domeniul educației pentru mediu și schimbări climatice, la nivel local, județean, național și/sau internațional</p>	<p>Se susțin și se încurajează unitățile de învățământ în a adera la rețele/programe locale, județene, naționale și/sau internaționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice.</p> <p>Pentru dezvoltarea unor strategii/proiecte/activități/evenimente care vor genera oportunități de învățare, precum și pentru organizarea unor competiții/concursuri pe teme legate de protecția mediului și schimbări climatice (inclusiv relaționate cu programul <i>Săptămâna verde</i>), se vor încheia parteneriate cu organizații internaționale, ONG-uri, instituții publice locale, județene și centrale, mass-media, universități, unități de cercetare, companii publice și private, comunitatea locală, administrații de arii naturale protejate și alte entități relevante.</p> <p>Parteneriatele pot avea o componentă importantă de internaționalizare (de exemplu: schimburi de experiență și de bune practici, evenimente comune, aplicații practice, competiții etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Regia Națională a Pădurilor - Romsilva • Organizații internaționale • ONG-uri • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ • Autoritățile administrației publice locale • Companii și asociații de business 	<ul style="list-style-type: none"> • număr de școli implicate în parteneriate • număr de parteneriate/unitate de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat • bugetul local • sponsorizări • colaborări cu mediul privat
<p>M.1.1.8. Asigurarea unei surse constante de finanțare pentru programe educaționale și de conștientizare, cu privire la</p>	<p>Se va urmări asigurarea unei surse constante de finanțare pentru programe educaționale și de conștientizare cu privire la educația pentru mediu și schimbări climatic din surse publice și private.</p> <p>În completarea programelor finanțate din fonduri publice, partenerii care susțin educația pentru mediu și schimbări climatice pot utiliza scheme alternative de finanțare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Guvern • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin AFM 	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea anuală a fondurilor obținute pentru programele educaționale pentru mediu și schimbări 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat • bugetul local • sponsorizări/ donații/ colaborări cu mediul privat

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
educația pentru mediu și schimbări climatice	din fonduri internaționale sau locale (inclusiv accesare de granturi/fonduri nerambursabile, sponsorizări și donații). <i>De exemplu, asociațiile de părinți se pot implica prin accesarea de granturi/fonduri nerambursabile pentru finanțarea unor proiecte sau programe, prin care să se susțină atât educația, cât și infrastructura școlară sustenabilă sau pot intermedia sponsorizări sau colaborări cu mediul privat.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Autoritățile administrației publice locale • Asociații de părinți • Asociații de copii și tineri • Organizații internaționale • ONG-uri 	climatice, comparativ cu nivelul înregistrat în anul de bază 2023	<ul style="list-style-type: none"> • finanțarea din fonduri externe nerambursabile pentru programele aferente se face în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program

2. DIRECȚIA DE ACȚIUNE: SOLUȚII PENTRU RESURSE EDUCATIONALE

OG.2. Crearea unui ecosistem digital extins privind educația pentru mediu și schimbări climatice prin integrarea și utilizarea noilor tehnologii, cu scopul utilizării lor în procesul de învățare și oferirea de opțiuni variate de activități în aer liber

A. Instrumente digitale în educația pentru mediu și schimbări climatice

OS.2.1. Utilizarea noilor tehnologii, platforme digitale integrate/aplicații în educația pentru mediu și schimbări climatice

M.2.1.1 Dezvoltarea platformei online ce conține resurse privind educația pentru mediu și schimbări climatice și valorificarea resurselor online existente	<p>Platforma <i>Săptămâna verde</i> (https://www.saptamanaverde.edu.ro/ro) conține:</p> <ol style="list-style-type: none"> zona dedicată evenimentelor sau acțiunilor întreprinse la nivel local sau național, privind educația pentru mediu și schimbări climatice, la care fiecare școală/profesor se poate înscrie cu grupuri de elevi; biblioteca digitală cu resurse educaționale deschise privind educația pentru mediu și schimbări climatice; baza de date cu locuri și actori disponibili în vederea desfășurării activităților în afara școlii, organizată pe județe, tipuri de instituții, locuri; platforma poate fi interconectată cu alte platforme/resurse existente pentru învățare și va oferi posibilitatea ca resursele integrate, precum și participarea la evenimentele de pe platformă, să fie promovate online pe social media și offline de către beneficiari spre alți potențiali beneficiari; rapoarte și studii recente, date și informații de specialitate pentru mediu și schimbări climatice în România; prezentarea unor studii de caz și proiecte-pilot relevante pentru diferite sectoare socio-economice și areale vulnerabile la fenomenele meteorologice periculoase. 	<ul style="list-style-type: none"> • Administrația prezidențială (coordonare) • Ministerul Educației și Cercetării • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor • Code for Romania și/sau alte entități (dezvoltare platformă) • Serviciul de Telecomunicații Speciale (găzduirea platformei și a domeniului saptamana-verde.edu.ro) • Administrația Națională de Meteorologie - Școala Națională de Meteorologie • ONG-uri 	<ul style="list-style-type: none"> • anual 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat • sponsorizări/ donații/ colaborări cu mediul privat și ONG-uri
---	--	--	---	--

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
		<ul style="list-style-type: none"> • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ • Profesioniști în educația pentru mediu și schimbări climatice 		
M.2.1.2. Dezvoltarea unor aplicații mobile (de tipul <i>Mini Inspectorul de Mediu</i>) și utilizarea celor existente pentru monitorizarea mediului și/sau protejarea în situația unor dezastre naturale	<p>Mini Inspectorul de Mediu se dorește a fi o aplicație digitală ce urmărește formarea și consolidarea unor competențe legate de mediu cu implicarea activă a elevilor. De exemplu, elevul primește în responsabilitate o porțiune de hartă satelitară interactivă, pe care va trebui să o urmărească săptămânal și să mențină un jurnal cu privire la schimbările pe care le sesizează. În cazul în care observă o schimbare radicală (ghidat de aplicație), va putea să trimită o sesizare direct către Garda Națională de Mediu. În plus, în aplicație vor putea fi o serie de task-uri, mini-jocuri și microcompetiții menite să îl familiarizeze pe elev și să pună la dispoziția acestuia concepte legate de protecția mediului, schimbările climatice, combaterea poluării.</p> <p>Aplicațiile suport în vederea pregătirii pentru dezastre vor putea fi utilizate atât la clasă, cât și individual de către fiecare elev sau împreună cu familia. Aplicațiile au ca obiectiv consolidarea informațiilor despre dezastrele naturale și formarea de comportamente de răspuns eficient în cazul producerii lor.</p> <p>Se pot utiliza și alte aplicații dezvoltate la nivel național (de exemplu, UNICEF U-Report) și internațional (de exemplu, iNaturalist, PlantNet, BirdNet, LevelMeasurement) pentru monitorizarea mediului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor • Garda Națională de Mediu • Code for Romania (dezvoltare aplicații) • ONG-uri • Organizații internaționale 	<ul style="list-style-type: none"> • iunie 2026 pentru dezvoltarea aplicațiilor • cooptarea a 10000 de Mini Inspectori – până în decembrie 2027 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul de stat

B. Activități interactive și educație în aer liber

OS.2.2. Identificarea locurilor în care se poate face educație în aer liber, prin cartografierea spațiilor existente

M.2.2.1. Identificarea de locații pretabile pentru activități desfășurate în afara școlii	Se evaluează zonele potrivite pentru acest fel de activități, atât la nivel național, local, cât și la nivelul fiecărei unități de învățământ. Rezultatul se înregistrează într-o bază de date care este inclusă în platforma online.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (ANANP) • Regia Națională a Pădurilor - Romsilva • entități academice • ONG-urile 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent • existența bazei de date cuprinsă pe platformă 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.2.2.2. Mobilizarea instituțiilor publice centrale și locale, a ghizilor montani, a	Mobilizarea și colaborarea tuturor actorilor relevanți, în vederea implicării în educația în aer liber, este esențială pentru asigurarea succesului <i>Planului de acțiune</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
personalului Agenției Naționale pentru Arie Naturale Protejate și al parcurilor naționale și/sau naturale în vederea implicării în educația în aer liber		<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (ANANP, Regia Națională a Pădurilor – Romsilva și Administrația Națională Apele Române) 		
OS.2.3. Identificarea resurselor externe școlii care pot sprijini realizarea dezideratelor privind educația în aer liber la nivel național și la nivelul fiecărei unități de învățământ				
M.2.3.1. Dezvoltarea programului național <i>Ranger Junior</i> (micul explorator al naturii)	Implementarea unui program național de tip Ranger Junior (micul explorator al naturii) care va cuprinde în special lecții în natură, drumeții și tabere de cunoaștere.	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și entități din subordine Regia Națională a Pădurilor - Romsilva Ministerul Educației și Cercetării ONG-uri 	<ul style="list-style-type: none"> începând cu 2025 pentru prima ediție număr de programe educaționale în parcuri (naturale și naționale) 	<ul style="list-style-type: none"> bugetul AFM, în limita creditelor de angajament și bugetare prevăzute cu această destinație
M.2.3.2. Elaborarea și diseminarea de materiale suport pentru profesori și reprezentanți ai instituțiilor responsabile/implicate în desfășurarea de activități educative în natură	Realizarea și diseminarea unor materiale suport pentru profesori și reprezentanți ai instituțiilor responsabile/implicate, în scopul creșterii impactului pozitiv al activităților de educație pentru mediu și schimbări climatice pentru elevi. Astfel, se conștientizează nevoia de pregătire prealabilă a profesorilor cu privire la ce înseamnă desfășurarea de activități educative în natură, precum și de punere la dispoziție a unor exemple de activități concrete pentru o lecție în natură.	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării (diseminare) Experți în educația pentru mediu și schimbări climatice (elaborare) 	<ul style="list-style-type: none"> permanent număr de materiale suport 	<ul style="list-style-type: none"> bugetul de stat granturi și sponsorizări – pentru susținerea inițiativelor private și ONG-uri finanțare din fonduri externe nerambursabile în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate la nivelul fiecărui program
M.2.3.3. Stabilirea unei rețele de „ambasadori” privind mediul și schimbările climatice, în fiecare clasă și în fiecare școală	În funcție de interesul și de activitățile precedente desfășurate în zona de educație pentru mediu și schimbări climatice, elevii desemnați la nivel de clasă și la nivel de școală vor monitoriza implementarea unor măsuri de protecție a mediului în școală, vor informa și își vor mobiliza colegii să participe la activități de educație pentru mediu și schimbări climatice, inclusiv la activități disponibile prin platforma menționată anterior.	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării Unitățile de învățământ Consiliul Național al Elevilor și alte structuri asociative ale elevilor ONG-urile 	<ul style="list-style-type: none"> permanent 	<ul style="list-style-type: none"> bugetul local sponsorizări/colaborări cu mediul privat
OS.2.4. Facilitarea educației în aer liber la nivel național și la nivelul fiecărei școli				

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
M.2.4.1. Simplificarea birocratică în vederea organizării de activități educaționale în exteriorul unității de învățământ	Simplificarea birocratică în vederea organizării de activități educaționale în exteriorul unității de învățământ, fără a periclită siguranța elevilor.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Unitățile de învățământ • Consiliul Național al Elevilor și alte structuri asociative ale elevilor • ONG-urile 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.2.4.2. Pregătirea cadrelor didactice pentru facilitarea experiențelor în vederea desfășurării unor activități didactice în natură	Elaborarea și diseminarea unor ghiduri și exemple de activități concrete, suport pentru cadre didactice și pentru reprezentanți ai instituțiilor responsabile/implicate în desfășurarea de activități în natură. Diseminarea exemplelor de bună practică.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Unitățile de învățământ • Consiliul Național al Elevilor și alte structuri asociative ale elevilor • ONG-urile 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local • sponsorizări/colaborări cu mediul privat
M.2.4.3. Înființarea unor cluburi cu activități dedicate protecției mediului și schimbărilor climatice pornind de la orizontul local	Cluburile înființate cu activități dedicate protecției mediului și schimbărilor climatice vor avea resurse adaptate, inclusiv cadre didactice pregătite pentru a coordona și facilita derularea activităților. Se va pune accent pe familiarizarea și cunoașterea patrimoniului natural și cultural local, pornind de la curtea/parcul școlii, la împrejurimile acesteia, care pot fi descoperite ușor. Cluburile vor putea facilita și educația între egali (peer education) în care elevii să devină educatori/promotori ai temelor de protecția mediului și schimbări climatice pentru alți elevi.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ • ONG-urile • Cluburile/palatele copiilor 	<ul style="list-style-type: none"> • 2026 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local • sponsorizări/colaborări cu mediul privat

3. DIRECȚIE DE ACȚIUNE: INFRASTRUCTURĂ PENTRU ȘCOLI SUSTENABILE

OG.3. Dezvoltarea infrastructurii școlare prin susținerea și dezvoltarea unei rețele a „școlilor verzi” pentru tranziția la o economie durabilă din perspectiva mediului, circulară și neutră din punct de vedere climatic și promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ

OS.3.1. Sprijinirea și reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar din România, în vederea creșterii gradului lor de sustenabilitate și a reducerii amprentei de carbon

M.3.1.1. Realizarea de modificări structurale pentru a asigura sustenabilitatea (izolare termică, panouri solare, planificare a spațiului verde, colectare selectivă a deșeurilor) și construirea unui	<p>Investițiile în reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar vor urmări (acolo unde sunt adecvate) cu precădere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utilizarea materialelor sustenabile cu design ecologic și o amprentă de carbon cât mai mică, care pot fi reutilizate sau reciclate la sfârșitul ciclului de viață, în conformitate cu principiile de economie circulară; • optimizarea consumului de apă; • trecerea de la sisteme de încălzire pe lemne de foc la sisteme de încălzire alimentate cu energie din surse regenerabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile administrației publice locale • Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației • Unitățile de învățământ • ONG-uri 	<ul style="list-style-type: none"> • decembrie 2030 • număr de proiecte depuse de UAT-uri • număr de proiecte implementate 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local • finanțare din fonduri externe nerambursabile în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate la nivelul fiecărui program
---	---	--	---	--

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
spațiu nou școlar preuniversitar verde	<ul style="list-style-type: none"> • achiziția de lămpi solare și/sau micro-rețele de stocare și/sau de generare de electricitate din surse regenerabile pentru școlile și elevii din localități izolate, cu acces redus la rețeaua națională de electricitate; • extinderea suprafeței verzi din curtea școlilor/grădinițelor, dezvoltarea de acoperișuri verzi, reabilitarea grădinilor școlilor prin creșterea suprafeței ocupate de vegetație și a numărului de arbori; amenajarea peisagistică cu specii locale și permacultură ecologică; • monitorizarea comparativă a consumului de apă și energie din mai multe școli în vederea îmbunătățirii practicilor de reducere a consumului etc; • asigurarea infrastructurii pentru colectarea selectivă a deșeurilor conform prevederilor legale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Program pentru școli sustenabile la Administrația Fondului pentru Mediu 		<ul style="list-style-type: none"> • Programul național de investiții <i>Școli sigure și sănătoase</i>
M.3.1.2. Reducerea amprentei de carbon a clădirilor unităților de învățământ preuniversitar din România prin măsuri de creștere a eficienței energetice	Pentru reducerea amprentei carbon a clădirilor unităților de învățământ preuniversitar din România se urmărește cu prioritate reabilitarea termică, iluminarea cu un consum redus de energie prin leduri eficiente energetic și sisteme inteligente, alimentarea cu energie electrică din surse de energie regenerabilă, precum energia produsă de panouri fotovoltaice situate pe acoperișurile clădirilor.	<ul style="list-style-type: none"> • Program pentru școli sustenabile la Administrația Fondului pentru Mediu 	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea anuală a numărului de unități de învățământ cu amprentă redusă de carbon până în 2030 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local • AFM • Programul național de investiții <i>Școli sigure și sănătoase</i> • finanțare din fonduri externe nerambursabile în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate la nivelul fiecărui program
M.3.1.3. Îmbunătățirea condițiilor de transport în zonele slab deservite de transport local, prin furnizarea de mijloace de transport școlar sustenabile și infrastructura aferentă	Pentru îmbunătățirea condițiilor de transport în zonele slab deservite de transport local se are în vedere cu prioritate realizarea de investiții pentru: <ul style="list-style-type: none"> • achiziția de microbuze școlare verzi (cu emisii zero sau scăzute de carbon); • facilitarea accesului la stații de încărcare pentru microbuze electrice; • facilitarea accesului la biciclete ori alte forme de transport alternativ în regim de împrumut pentru elevii din locații izolate și fără conexiune cu un microbuz școlar; • asigurarea de infrastructură pietonală adecvată și liberă de mașini în zona școlilor și pe rutele folosite cel mai des de elevi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Guvernul României • Autoritățile administrației publice locale • ONG-uri • AFM (program Rabla Bus pentru școli) • Ministerul Educației și Cercetării (prin PNRR) 	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de contracte de finanțare semnate • Număr de microbuze achiziționate 	<ul style="list-style-type: none"> • AFM • finanțare din fonduri externe nerambursabile în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate la nivelul fiecărui program • Programul național de investiții <i>Școli sigure și sănătoase</i>

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
<p>M.3.1.4. Dezvoltarea unei infrastructuri care să permită eficientizarea utilizării resurselor</p>	<p>Eficientizarea utilizării resurselor din școli urmărește cu prioritate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea spațiilor pentru colectarea separată a deșeurilor în școli, conforme cu normele sanitare, protecția muncii și PSI; • dotarea școlilor cu infrastructura adecvată colectării separate a deșeurilor din: plastic, metal, hârtie, sticlă, deșeuri amestecate, deșeuri periculoase, deșeuri electrice și electronice, deșeuri de baterii și acumulatori etc.; • infrastructura trebuie marcată și etichetată cu codul și denumirea deșeurilor; • pentru deșeurile periculoase se vor aplica etichete care conțin pictograme și care indică frazele de pericol aferente deșeurilor; • stimularea comportamentului responsabil al elevilor în unitățile/instituțiile de învățământ prin desfășurarea de activități de informare privind consumul sustenabil, prevenirea și reducerea impactului produselor din plastic de unică folosință asupra mediului și sănătății umane, prevenirea generării de deșeuri și gestionarea sustenabilă a deșeurilor; • realizarea unei infrastructuri de cișmele, mecanisme de alimentare cu apă potabilă a sticlelor reutilizabile de apă cu filtru, cu furnizarea de astfel de sticle elevilor la intervale regulate; • realizarea unei infrastructuri pentru sustenabilitate în cantinele școlare: unități de refrigerare și gătit performante și eficiente energetic, unități pentru compostare a resturilor alimentare etc.; • dezvoltarea infrastructurii de colectare selectivă în școală pe minim trei fracții: rețea extinsă de coșuri cu separatoare marcate explicit pentru metal, hârtie, plastic etc., în clase, pe holuri, în curtea școlii; sisteme de strângere a deșeurilor din clase cu separatoare pentru uzul personalului care face curățenie în școală; compostoare pentru plastic; • promovarea de campanii educaționale de reducere a risipei de resurse (inclusiv alimentare). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (prin AFM) • Autoritățile administrației publice locale • Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • 80% din școli - decembrie 2029 	<ul style="list-style-type: none"> • AFM Programul național de investiții <i>Școli sigure și sănătoase</i> • bugetul local
<p>M.3.1.5. Promovarea digitalizării ca soluție pentru reducerea volumului de hârtie și a altor materiale folosite în școală</p>	<p>Promovarea digitalizării este orientată și spre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investiții în infrastructură pentru digitalizarea proceselor educaționale și a celor administrative pentru a reduce consumul de hârtie în sistemul educațional (de exemplu, prin sprijinirea elaborării și a asigurării accesului la manuale digitale și la instrumente digitale de învățare); 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ • Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
	<ul style="list-style-type: none"> asigurarea accesului școlilor la platforme și instrumente digitale care să permită conectarea dintre școli și societate civilă, oameni de știință, institute privind educația pentru mediu și schimbări climatice. 			
M.3.1.6. Îmbunătățirea calității aerului, iluminării naturale și reducerea poluării fonice	<p>Se urmărește asigurarea unui mediu curat și sănătos pentru toți elevii. Acest lucru va presupune, printre altele:</p> <ul style="list-style-type: none"> asigurarea confortului acustic și un sistem de iluminat natural adecvat care să contribuie la buna stare fizică și psihică a copiilor; utilizarea produselor cu emisii scăzute sau zero de COV (compuși organici volatili), care pot afecta sănătatea copiilor; monitorizarea concentrației de CO₂ (cu sistem de alertă) în clase și introducerea unor sisteme de ventilație care să asigure un aport de aer proaspăt constant dacă ventilația naturală este insuficientă; introducerea elementelor de design inspirat de natură (de exemplu, cu plante de interior) va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității aerului. 	<ul style="list-style-type: none"> ISJ/ISMB Unitățile de învățământ Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> permanent 	<ul style="list-style-type: none"> bugetul local
OS.3.2. Dezvoltarea de arhitectură școlară sustenabilă				
M.3.2.1. Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de Școli verzi	<p>Cele trei componente esențiale operaționalizării conceptului de Școli verzi sunt: infrastructura, curriculumul și pedagogia „verde”.</p> <p>Școlile vor avea posibilitatea să obțină un sistem de certificare/atestare, pe o perioadă de timp, ca Școală verde, urmând să facă dovada respectării unor criterii aferente celor trei componente prezentate, ținând cont de următoarele aspecte: sănătatea și calitatea mediului interior, economia circulară și conservarea resurselor, performanța energetică, optimizarea consumului de apă, biodiversitatea, transportul sustenabil, curriculumul, managementul, parteneriatele.</p> <p>Recunoașterea statutului de Școală verde se va realiza prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului mediului, apelor și pădurilor.</p> <p>În urma obținerii acestui statut, școlile vor beneficia de finanțare suplimentară prin bugetul Administrației Fondului pentru Mediu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării ISJ/ISMB Unitățile de învățământ Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Autoritățile administrației publice locale Companii și asociații de business 	<ul style="list-style-type: none"> 2026 	<ul style="list-style-type: none"> finanțarea din fonduri externe nerambursabile pentru programele aferente se face în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program bugetul de stat AFM
M.3.2.2. Încurajarea unităților de învățământ în vederea participării în rețele educaționale internaționale care promovează educația pentru mediu și schimbări climatice	<p>Se va stimula participarea unităților de învățământ în rețele educaționale internaționale, care promovează educația pentru mediu și schimbări climatice. În această categorie se înscriu programele EcoȘcoală, Leaf, GreenKey, YRE, care au deja un impact național relevant.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ministerul Educației și Cercetării ISJ/ISMB Unitățile de învățământ Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> permanent 	<ul style="list-style-type: none"> bugetul local sponsorizări/colaborări cu mediul privat

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
		<ul style="list-style-type: none"> • Companii și asociații de business • ONG-uri 		
OS.3.3. Monitorizarea și evaluarea clădirilor școlare				
M.3.3.1. Evaluarea POE (Post Occupancy Evaluation) a facilităților educaționale contemporane	Evaluarea post-ocupațională a clădirilor școlare deține un rol fundamental și este importantă pentru a obține date despre: ce funcționează, ce trebuie evitat în planificarea și proiectarea școlilor, ce și cum ar putea fi îmbunătățit.	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local
OS.3.4. Implicarea școlii în protejarea mediului la nivelul comunității: școala devine un hub al sustenabilității în comunitate				
M.3.4.1. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a materialelor reciclabile și reutilizabile în proximitatea școlilor	Școlile devin repere ale comunității și locația lor este cunoscută tuturor, ceea ce face oportună montarea unor unități de colectare electrocasnice, haine pentru donații etc., în proximitatea școlii.	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile administrației publice locale • Organizații nonguvernamentale locale/regionale/naționale/internaționale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local
M.3.4.2. Transformarea școlilor în <i>hub</i> -uri ale comunității	La final de săptămână, parte din infrastructura școlară poate fi folosită pentru activități de informare, mobilizare pe teme de mediu, schimbări climatice și sustenabilitate pentru întreaga comunitate. În acest fel, unitățile de învățământ pot contribui la susținerea educației pentru mediu și schimbări climatice la toate vârstele.	<ul style="list-style-type: none"> • Unitățile de învățământ • Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local
3. DIRECȚIE DE ACȚIUNE: RESURSA UMANĂ IMPLICATĂ ÎN EDUCAȚIA PENTRU MEDIU SCHIMBĂRI CLIMATICE				
OG.4. Formarea și stimularea resursei umane implicate în predare/transmitere de informații privind educația pentru mediu și schimbări climatice				
OS.4.1. Promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ				
M.4.1.1. Oferirea de programe de formare inițială și continuă, motivarea și responsabilizarea managementului și personalului din unitățile de învățământ pentru adoptarea unei culturi a sustenabilității	Se urmărește oferirea de oportunități de formare, motivare și responsabilizare a personalului din unitățile de învățământ în scopul promovării unei culturi a sustenabilității.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • CCD-uri, mediul academic, societatea civilă • Secretariatul General al Guvernului - Departamentul de Dezvoltare Durabilă • Organizații nonguvernamentale locale/regionale/naționale/internaționale 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul Ministerului Educației și Cercetării alocat pentru CCD-uri

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
M.4.1.2. Dezvoltarea unui plan de mentenanță sustenabilă , integrat în planul de management al școlii	Se are în vedere dezvoltarea unui plan de mentenanță sustenabilă la nivelul unităților de învățământ preuniversitar, respectiv: <ul style="list-style-type: none"> • stabilirea unor măsuri care trebuie luate la nivelul școlii pentru ca anumite operațiuni de mentenanță să fie realizate într-un mod cât mai sustenabil posibil. • verificarea și revizuirea periodică a planului de mentenanță sustenabilă al școlii • realizarea de informări periodice ale profesorilor privind deciziile legate de planul de mentenanță sustenabilă al școlii • desemnarea, la nivelul fiecărei școli, a unui responsabil cu planul de mentenanță sustenabilă al școlii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Unitățile de învățământ • Autoritățile administrației publice locale 	<ul style="list-style-type: none"> • 2026 • revizuire periodică 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.4.1.3. Existența, la nivelul fiecărei unități de învățământ, a unui cadru didactic responsabil privind educația pentru mediu și schimbări climatice	Persoana nominalizată va contribui la coordonarea activităților privind educația pentru mediu și schimbări climatice și va asigura deschiderea școlii spre comunitate, inclusiv pe teme de mediu și schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> • Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.4.1.4. Recunoașterea rezultatelor obținute de cei care contribuie la creșterea gradului de sustenabilitate al școlii	Recunoașterea rezultatelor obținute de cei care contribuie la creșterea gradului de sustenabilitate al școlii prin: <ul style="list-style-type: none"> • oferirea de stimulente, • recompense, • organizarea de evenimente de sărbătorire. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • permanent 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul național • donații/ sponsorizări
OS.4.2. Formarea profesională a cadrelor didactice privind educația pentru mediu și schimbări climatice				
M.4.2.1. Includerea competențelor specifice educației pentru mediu și schimbări climatice în profilul de competențe pentru profesori	Realizarea profilului profesional al cadrului didactic.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Instituția responsabilă conform LIP nr. 198/2023 	<ul style="list-style-type: none"> • 2026 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.4.2.2. Includerea în oferta curriculară a programelor de formare inițială pentru cariera didactică a temelor de mediu și schimbări climatice, a pedagogiei responsabile față de mediu și a competenței de a realiza un act didactic în natură	Realizarea unui modul de curs pilotat în cadrul programelor de masterat didactic.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Instituții academice 	<ul style="list-style-type: none"> • începând cu anul școlar 2026-2027 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul național

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
M.4.2.3. Elaborarea și includerea în oferta de activități de formare continuă și dezvoltare profesională a profesorilor a unor cursuri/programe de formare pe teme de mediu, schimbări climatice și sustenabilitate, precum și pentru facilitarea experiențelor în natură și pregătirea pentru un act didactic în natură	Organizarea și derularea cursurilor/programele de formare pe teme de mediu și schimbări climatice, care să vizeze dezvoltarea de competențe adecvate gestionării activităților specifice din unitățile de învățământ preuniversitar.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării (acreditare cursuri stimulare participare a profesorilor la cursuri/programe acreditate organizate de CCD-uri etc.) • CCD-uri • Instituții academice • Institute și organizații de cercetare • ONG-urile relevante 	Ținte: – 2000 beneficiari până în decembrie 2026	<ul style="list-style-type: none"> • finanțarea din fonduri externe nerambursabile pentru programele aferente se face în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program
M.4.2.4. Crearea unei rețele de formatori și mentori în fiecare județ	Crearea unei rețele de formatori și mentori la nivelul tuturor județelor, inclusiv municipiul București.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • Organizații internaționale • ONG-uri 	<ul style="list-style-type: none"> • anual începând cu 2026 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.4.2.5. Includerea educației pentru mediu și schimbări climatice în setul de priorități tematice pentru programele de formare acreditate la nivel național, promovarea programelor Erasmus+	Includerea educației pentru mediu și schimbări climatice în setul de priorități tematice pentru programele de formare acreditate la nivel național.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • CCD-uri 	<ul style="list-style-type: none"> • 2026 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
M.4.2.6. Recunoașterea și validarea contextelor alternative de dezvoltare profesională în domeniul mediului și schimbărilor climatice prin acordarea de credite transferabile (CPT) și utilizarea lor în evaluările periodice ale cadrelor didactice	Aasigurarea recunoașterii și validării contextelor alternative de dezvoltare profesională în domeniul mediului și schimbărilor climatice prin acordarea de credite profesionale transferabile (CPT) și utilizarea lor în evaluările periodice ale cadrelor didactice.	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB 	<ul style="list-style-type: none"> • 2026 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
OS.4.3. Motivarea inspectorilor, directorilor de școală și a cadrelor didactice privind implicarea în educația pentru mediu și schimbări climatice				

Măsura/Activitate	Descriere	Instituții responsabile/implicate	Indicatori și termene de realizare	Sursă de finanțare
<p>M.4.3.1. Recompensarea din cadrul sistemelor de evaluare a inspectorilor, a directorilor și a cadrelor didactice în legătură cu implicarea lor în educația pentru mediu și schimbări climatice</p>	<p>Includerea activităților legate de educația pentru mediu și schimbări climatice în metodologia de evaluare a inspectorilor, a directorilor și a cadrelor didactice privind implicarea lor în educația pentru mediu și schimbări climatice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • anual (corelat cu reformarea metodologiei de evaluare) începând cu anul școlar 2025-2026 	<ul style="list-style-type: none"> • nu necesită buget
<p>M.4.3.2. Includerea activităților legate de protecția mediului și de limitarea schimbărilor climatice în metodologia de acordare a unor stimulente salariale și a unor bonusuri sub formă de participare la mobilități externe/interne în spiritul măsurii O4. e din capitolul al V-lea al raportului <i>România Educată</i></p>	<p>Includerea activităților legate de educația pentru mediu și schimbări climatice în metodologia de acordare a unor stimulente salariale (gradația de merit) și a unor bonusuri sub formă de participare la mobilități externe/interne în spiritul măsurii O4. e din capitolul al V-lea al raportului <i>România Educată</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Educației și Cercetării • ISJ/ISMB • Unitățile de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • anual (corelat cu reformarea metodologiei de acordare a gradației de merit) începând cu anul școlar 2025-2026 	<ul style="list-style-type: none"> • bugetul local • bugetul de stat